

METODE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A SITUAȚIEI ECONOMICE A SERVICIULUI AUTOTRANSPORT DIN CADRUL ÎNTRINDERII S.A. „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”

**Autori: lector asistent Natalia ȘESTENCO-DIACEK,
student gr.IMT-065 Stanislav MORARI**

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Sectorul autotransport, structură autonomă în cadrul întreprinderii S.A. „APĂ-Canal Chișinău”, se află într-o stare economică destul de grea, motiv fiind lipsa finanțării adecvate. Ultimii 6 ani s-au întreprins acțiuni în direcția reducerii cheltuielilor, în mare măsură datorită reducerii de personal și mijloacelor de transport. Aceste măsuri însă nu au produs efectul așteptat și în continuare starea economică a sectorului autotransport necesită implementarea unor schimbări în vederea ridicării eficacității acesteia.

Cuvinte cheie: Sector, autotransport, cheltuieli, măsuri, schimbări.

Sectorul autotransport este structură autonomă în cadrul S.A. “Apă-Canal Chișinău”. Acest sector este unul auxiliar, care deservește toate structurile și ramurile întreprinderii S.A. “Apă-Canal Chișinău”.

Acest sector are ca sarcini:

- Asigurarea tuturor subdiviziunelor S.A. “Apă-Canal Chișinău” cu transport auto tehnologic, agregate de sudat, utilaje de asenizare a apelor, camioane și automacarale;
- Asigurarea transportării materialelor, utilajelor de la stațiile căi ferate și organizații de aprovizionare către S.A. “Apa-Canal Chisinau”;
- Efectuarea deservirii tehnice, reparații curente și parțial capitale a transportului rulant și mecanismelor care se află în balanța sectorului;
- Efectuarea reparației utilajului tehnologic destinat deservirii tehnice și reparației automobilelor și mecanismelor.

Sectorul autotransport prestează servicii, precum:

- Transportarea apei potabile și celei uzate;
- Transportarea nămolului;
- Transportarea clorului;
- Eliberarea autovehiculelor de tracțiune.

Sumele încasate în urma prestării acestor servicii nu intră în contul serviciului autotransport, ci în mod direct în contul întreprinderii S.A. “Apă-Canal Chișinău”, din motiv că sectorul dat se află în subordinea directă a întreprinderii precizate mai sus. Considerăm, că o soluție în vederea ridicării eficacității economice a serviciului autotransport ar fi acordarea acestuia unui grad de autonomie mai înalt decât cel actual. Posibilitatea de autogestionare ar duce la creșterea responsabilității personalului administrativ, ar oferi libertate acestora de a gestiona serviciul în modul cel mai eficient din punctul lor de vedere. De ce este atât de important ca să lași conducerea sectorului în mâinile propriului personal administrativ ? Astăzi nu mai miră pe nimeni faptul că în cadrul unei întreprinderi mari, precum S.A. „APĂ-Canal Chișinău”, persoanele care se află în vârful ierarhiei acesteia nu cunosc la fel de bine cum stau lucrurile într-un sector sau altul precum persoanele cărora le-a fost încredințată responsabilitatea acestora. Un șef de sector cunoaște mult mai bine cum și în ce direcție trebuie să fie orientată activitatea unității respective.

Este foarte important, chiar și în condițiile actuale în care se află întreprinderea S.A. „APĂ-Canal Chișinău” și sectorul autotransport în parte, să fie păstrat sistemul de motivare a personalului. Anume sistemul de motivare a angajatului este unul din principalii factori care pot aduce la apariția fenomenului de corupție. De acest sistem depinde în mare măsură dacă angajatul va fi tentat să comită un act de corupție sau nu, iar corupția după cum se știe stă la baza multor probleme economice ce apar într-o întreprindere. Această idee este susținută și de marele om de afaceri rus Mikhail Prokhorov, care a reușit cu succes să implementeze principiul sistemului de motivare a personalului în întreprinderile pe care le deține. Principul dat constă în următoarele:

- Asigurarea unui salariu adecvat;
- Acordarea diferitor premii;
- Acordarea unui pachet social;

- Asigurarea posibilității de a avansa în post.

O altă soluție pentru îmbunătățirea stării economice a sectorului autotransport este reînnoirea parcului rulant. Sectorul dat dispune de 196 mijloace de transport, dintre care majoritatea sunt învechite, fapt ce duce la un consum ridicat de carburanți și necesitatea de a efectua reparații destul de des. Anume aceste cheltuieli legate de procurarea carburanților și efectuarea reparațiilor plus procurarea pieselor de schimb constituie marea parte a cheltuielilor totale a sectorului autotransport. Procurând mijloace de transport noi, reducem semnificativ aceste cheltuieli.

În scopul ușurării procesului de monitorizare a unităților de transport, este necesară implementarea sistemului GPS. Cu ajutorul acestui sistem se va economisi timp, combustibil și respectiv cheltuieli. În caz de necesitate deplasării la un punct oarecare, GPS-ul va identifica cel mai aproape echipaj și cea mai rapidă cale a acestuia de a ajunge la destinație. Deasemenea sistemul GPS permite înregistrarea automată a parcurșului și rutelor efectuate de mijloacele de transport.

Pentru a majora încasăările, o soluție ar fi dezvoltarea gamei de servicii propuse clienților. În-afară de transportarea clorului, nămolului, apei potabile și celei uzate, serviciul autotransport ar putea oferi următorul serviciu – dispunând de un număr mare de unități de transport, este inevitabil că deseori multe din acestea, mai ales automacaralele, excavatoarele, stau mult timp fără a fi exploatate. În aceste condiții, mijloacele de transport pot presta servicii pentru persoane particulare.

O altă soluție ar fi prestarea serviciilor de reparație a mijloacelor de transport în boxele existente pe teritoriul sectorului autotransport. Din cauza lipsei de finanțări, multe unități de transport care necesită lucrări de reparație sunt nevoite să aștepte timp îndelungat pînă ce vor putea fi efectuate aceste lucrări, respectiv și volumul de lucru a serviciului reparație este scăzut. Astfel, în timp ce unitățile de transport care aparțin S.A. „APĂ-Canal Chișinău” stau pe loc, în boxele respective de reparație se pot derula lucrările de reparații ale mijloacelor de transport, care aparțin unor alte companii sau persoane particulare, mai ales dacă ținem cont de experiența acumulată de către lăcătușii auto din atelierele sectorului autotransport.

Considerăm că propunerile mai sus expuse cu privire la soluțiile, ce pot schimba spre bine situația economică a sectorului autotransport din cadrul întreprinderii S.A. „APĂ-Canal Chișinău”, nu fac parte din categoria celor irealizabile, chiar dacă va fi nevoie de ceva timp și finanțe pentru implementarea lor, impactul acestora va fi unul important și pozitiv.